

**ПЕДАГОГИЧЕСКИ
АКАДЕМИЯ**

НАУЧНИ СЪОБЩЕНИЯ

МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС “УНИВЕРСИТЕТСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ – ХИЛЯДОЛЕТЕН ОПИТ, ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВИ НА РАЗВИТИЕ”

От 27 до 29 май 2003 година в град Минск се проведе Международен конгрес на тема: “Университетското образование – хилядолетен опит, проблеми и перспективи на развитие”. В него взеха участие учени от Беларусия, Русия, Украйна, Казахстан, Молдова, България, Полша, Румъния. Заседанията на конгреса протекоха в Белоруския държавен педагогически университет “Максим Танк”, утвърдил се като крупен столичен университетски и научен център сред 44-те държавни университети и 12-те висши учебни заведения от недържавен тип на обучение, в които се учат повече от 300 хиляди студенти и работят над 20 хиляди професори и преподаватели на страната.

Традициите на домакините за поддържане и развитие на национални и международни научно-образователни контакти на университетско равнище благоприятстваха реализирането на богата по форми и съдържание програма на научния форум – пленарно и секционни заседания, разнообразни иновационни форми за квалификация на университетските преподаватели, творчески и лични срещи, културни програми, посещение на Брестката крепост и много други. За установяване на делови и конструктивен стил на общуване допринесоха и част от участниците в конгреса, които са членове на Международната академия на науките на висшите учебни заведения, създадена преди десет години, за да консолидира научния потенциал в страните на СНГ за решаване на основни проблеми на университетското образование.

В предварителната си подготовка участниците в конгреса бяха осъществили задълбочени изследвания за успехите и нерешените въпроси във висшите учебни заведения, където работят. Очертаването на основните проблеми се подчини на становищата за постиженията във висшето образование през изтеклото хилядолетие и се осъвремени с оценките за основните характеристики на протичащия Болонски процес. Както е известно, през 1999 г. министрите на образованието на европейските страни подписаха Болонска декларация, с която поставиха началото на формирането на единно образователно пространство в Европа. Общо 34 страни работят за обновяване на висшето образование, като съобразяват следните договорености:

1. Преход към двустепенна система на висшето образование: бакалавърска (не по-малко от три години) и магистърска. Завършването на бакалавърската образователно-квалификационна степен дава право за участие в европейския пазар на труда и по същество е придобито висше образование.

2. Въвеждане на кредитна система във висшите учебни заведения, чрез която да се определя значимостта на учебните дисциплини и да се оценява равнището на тяхното усвояване. Пример за такава система е ECTS – European Credit Transfer System. Чрез системата от кредити трябва да се подпомогне мобилността на студентите, включително и тяхното обучение в други страни, с възможности за признаване на резултатите от техните атестации по прослушаните дисциплини.

3. Създаване на система за признаване и еквивалентност на академическите квалификации и степени, които трябва да се приведат в максимална сравнимост.

С единната система на академическите квалификации ще се подпомогне оформянето на единен европейски пазар на висококвалифицирания труд, а така също и на международната конкурентноспособност на европейското висше образование.

4. Създаване на “прозрачна” система за оценяване на качеството на висшето образование.

По време на пленарното и секционните заседания участници в конгреса се ангажираха с обсъждане на добре обмислени въпроси, на които упорито търсеха обосновани решения. Те проявиха задълбочени професионални интереси към представяните становища за обновяване на висшето образование и ролята на преподавателите, студентите и обществеността в този процес.

В началото на пленарното заседание В. Н. Дразин приветства участниците на Международния конгрес от името на Правителството на Република Белорусия. Високо оцени значението на формите за сътрудничество между университетите в света, техния принос към консолидирането на научната интелигенция и студентската младеж за решаването на въпроси от борбата за мир, развитието на взаимно разбиране между народите и държавите, а така също и за разцвета на културата и науката, на иновационната образователна дейност.

В доклада си първият зам.-министър на образованието на Република Белорусия А. И. Жук определи системната модернизация на образованието като основа на новата държавна политика на всички страни и посочи примери с приетите нови доктрини в Америка (“Америка – 2000”), в Англия (“Великата реформа на училището”), в Япония (“Отворено образование – 2000”). Отбеляза, че аналогични промени настъпват в Германия, Франция, Китай и други държави. Авторът подчерта, че впечатляват не самите реформи, а техните основни измерения, тъй като протичат с много бързи темпове и дълбочина на осъществяване.

Главният научен секретар на Международната академия на науките на висшето училище А. С. Цибин уточни, че като обществен институт Университетът осъществява цялостната си дейност в неразривно единство и се ангажира с решаването на триединна задача за: придаване на знания (образование), провеждане на изследвания (наука), съхраняване и придаване на културни ценности (култура). С включването на страните в Болонския процес ще се реализира интегрирането на университетското образование към западноевропейската система, което се изразява в академична мобилност и повишаване на качеството в подготовката на специалистите.

Директорът на Научно-методическия център по проблемите на развитието на педагогическото образование при Белоруския държавен педагогически университет “Максим Танк” и научен секретар на Белоруското отделение на Международната академия на науките на висшето училище Р. С. Пионова разгледа основните тенденции и факторите за развитие на педагогическото университетско образование. Авторката акцентува върху основните тенденции и фактори за развитието на педагогическото университетско образование в условията на интеграцията между Русия и Белорусия.

В много доклади бе представено значението на системата от социално-хуманитарни учебни дисциплини за осигуряване на общото

културно равнище на подготовка на завършващите висшите учебни заведения по правни, психолого-педагогически, екологически, езикови, валеологически и други проблеми. Отбелязано бе, че за повишаване на социалната компетентност на студентите във висшите учебни заведения се осъществява мониторинг по качеството на образованието. Равнището на придобитата от студентите професионална компетентност се оценява чрез резултатите, които те могат да реализират в практиката посредством: тестове за разрешаване на практически проблеми; експертни оценки за изпълнението на практически задачи; характеристика на професионалната компетентност, изготвена от преподавателите; равнището на курсовите, дипломните работи и магистърските дисертации; самооценка на студентите; анкетиране на работодателите и пр. Отделено бе внимание на формирането на готовност у студентите за непрекъснато образование.

На заключителното пленарно заседание участниците в конгреса приеха декларация, в която оцениха ролята на университетското образование за формиране на нов тип специалисти, способни творчески да решават не само професионални, но и държавни, национални и световни проблеми, като подобряват собствения си живот и живота в своята страна.

Научните доклади на участниците в конгреса са публикувани в сборник (1), адресиран към преподавателите, докторантите, учените и всички, които се интересуват от проблемите на развитието на висшето образование. В него са поместени становища по основните направления на развитие на университетското образование, очертани са проблеми и са представени определени решения. Разработени са методологически аспекти на интеграцията на европейската система за висше образование; многостепенната педагогическа подготовка на студентите; формирането на личността на конкурентноспособния специалист; повишаване на ролята на университетското образование в съвременния свят.

Очакванията на представителите на педагогическата общност бяха накратко формулирани в становището, че Международният конгрес 2003 г. в Минск ще подпомогне възраждането на класическия университет и ще извиси ролята на университетското образование в съвременния свят.

ЛИТЕРАТУРА

1. Университетское образование: опыт тысячелетия, проблемы, перспективы развития: Материалы Международного конгресса 27–29 мая 2003 г. – Мн.: БГПУ, 2003, 186 с.

INTERNATIONAL CONGRESS “THE EDUCATION AT UNIVERSITY- MILLENNARY EXPERIENCE, PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF DEVELOPMENT”

VESELINA PETROVA

Summary

The authoress presents information about the international congress “The education at University-millenary experience, problems and perspectives of development” that was organized from 27th to 29th May 2003 in Minsk. She specifies that scientists from Byelorussia, Russia, Ukraine, Kazahstan, Moldavia, Bulgaria, Poland and Roumania took part in it. She presents the meetings of the congress at the Byelorussian State Pedagogical University “Maxim Tank”. This University is famous for its importance as metropolitan university and scientific centre among the 44 state universities and 12 non-state institutions of higher education. Over 300 thousand students study and over 200 thousand professors and teachers work at the University “Maxim Tank”.